

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2004

MATAMAITIC - ARDLEIBHÉAL

PÁIPÉAR 1 (300 marc)

DÉARDAOIN, 10 MEITHEAMH - MAIDIN, 9:30 go dtí 12:00

Freagair **GACH** ceist.

Gabhann 50 marc le gach ceist.

Féadfar grafpháipéar a fháil ón bhfeitheoir.

Cuireann an tsiombail in iúl go mba chóir duit obair thacaíochta a thaispeáint chun lánmharcanna a ghnóthú.

---

1. (a) Cuimsíonn achar tí 205 m².

Cuimsíonn áit tógála an tí 1025 m².

 Cad é an cóimheas atá ann idir achar an tí agus achar na háite tógála?

Bíodh do fhreagra sa bhfoirm $1 : n$, áit a bhfuil $n \in \mathbf{N}$.

(b) (i) Luacháil $(6 \cdot 3 \times 10^9) + (5 \cdot 8 \times 10^{10})$.

Sloinn do fhreagra sa bhfoirm $a \times 10^n$, áit a bhfuil $n \in \mathbf{N}$ agus $1 \leq a < 10$.

(ii) Tá ioncam comhlán €1750 ag Seán in aghaidh na coicíse. 20% an ráta caighdeánach de cháin ioncaim agus 42% an ráta ard. €105 a chuid chreidmheasanna cánach in aghaidh na coicíse agus is é €1295 an scoithphointe um ráta caighdeánach in aghaidh na coicíse.

 Tar éis an cháin a bheith íoctha aige, cad é an ioncam glan a bheidh ag Seán in aghaidh na coicíse?

(c) (i) Trí shlánú a dhéanamh chuig an tslánuimhir is gaire, déan meastachán ar luach

$$\frac{131.5 - 1.73 \times \sqrt{0.64}}{35.4 - (5.1)^2}$$

Ansin, luacháil $\frac{131.5 - 1.73 \times \sqrt{0.64}}{35.4 - (5.1)^2}$, ceart go dtí dhá ionad de dheachúlacha.

(ii) Simpligh $\left(\sqrt{12} + \frac{1}{\sqrt{12}}\right)\left(\sqrt{12} - \frac{1}{\sqrt{12}}\right)$, gan feidhm a bhaint as an áireamhán.

Sloinn do fhreagra sa bhfoirm $\frac{a}{b}$, áit a bhfuil $a, b \in \mathbf{N}$.

2. (a) ✍ Scríobh 44 100 mar iolrach a cuid factóirí príomha.

(b) (i) ✍ €59·99 an praghas ar chluiche ríomhaire.

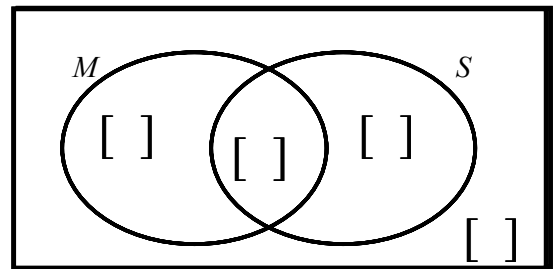
Déantar praghas an chluiche ríomhaire seo a laghdú go €49·99 le linn reaca .

Cad é an laghdú faoin gcéad é seo ar thúspraghas an chluiche sa reic?
Bíodh do fheagra ceart go dtí an tslánuimhir is gaire.

(ii) ✍ Simpligh $\frac{125^{\frac{1}{3}} \times 5^2}{5^3 \times 25^{\frac{5}{2}}}$ sa bhfoirm 5^n , áit a bhfuil $n \in \mathbf{Z}$.

(c) (i) 110 an bhallaíocht d'ionad fóillíochta. Baineann 82 ball feidhm as an seomra meáchain (M) agus baineann 57 ball feidhm as an linn snámha (S).

Ní bhaineann 15 ball feidhm as ceachtar den dá áis.

✍ Déan cóip den léaráid Venn i do fhreagarleabhar agus comhlánaigh í chun an líon ball i ngach cuid de gach tacar a thaispeáint.

(ii) U is ea an tacar uilíoch agus dhá fho-thacar de U is ea A agus B .

$$\#U = u$$

$$\#A = a$$

$$\#B = b$$

$$\#(A \cap B) = x$$

$$\#((A \cup B)') = y.$$

✍ Déan an fhaisnéis sin a léiriú ar léaráid Venn agus uaidh sin sloinn u i dtéarmaí a , b , x agus y .

✍ Má tá $a > b$, ansin is é is íosluach féideartha u ná $y + a$.

3. (a) ✍ Réitigh $3(x - 4) - 2(5x - 3) = 8$.

(b) (i) ✍ Luacháil $\frac{2x+1}{4} - \frac{3x-4}{3}$, nuair $x = \frac{1}{2}$.

Bíodh do fhreagra sa bhfoirm $\frac{a}{b}$, áit a bhfuil $a, b \in \mathbf{N}$.

(ii) ✍ Ag glacadh le $2(2q - 7p) = q(3p - q)$, sloinn p i dtéarmaí q .

(c) (i) ✍ Réitigh an chothromóid $x^2 - 8x + 11 = 0$ agus bíodh do fhreagraí ceart go dtí dhá ionad de dheachúlacha.

(ii) ✍ Uaidh sin, faigh an dá luach ar $t \in \mathbf{R}$ gur fíor ina leith

$$\left(\frac{1}{t}\right)^2 - 8\left(\frac{1}{t}\right) + 11 = 0.$$

Bíodh do fhreagraí ceart go dtí dhá ionad de dheachúlacha.

4. (a) ✍ Roinn $x^3 + x^2 - 12x$ ar $x + 4$.

(b) (i) Fachtóirigh $9x^2 - 64y^2$.

(ii) ✍ Fachtóirigh $3xy - 10x - 10b + 3by$.

(iii) Fachtóirigh $6x^2 - 7x - 24$.

(c) Tá turas aeraíochta chuig páirc phoiblí á eagrú ag club na n-óg. Is é €42 an costas iomlán a bhí le híoc ag baill an chlub chun dul isteach don pháirc aeraíochta.

(i) Ag glacadh le x mar líon na mball sa chlub, scríobh síos slonn in x chun an costas dul isteach, a bhí le híoc ag gach ball ar leith díobh, a léiriú.

Má shocraigh beirt bhall gan dul ar an turas aeraíochta, is é a bheadh ar an gcostas iomlán, chun dul isteach sa pháirc phoiblí, ná €35.

(ii) Scríobh síos slonn in x chun an costas dul isteach, a bhí le híoc ag gach ball ar leith díobh sa chás sin, a léiriú.

Bheadh €1 sa bhreis le híoc, sa chás sin, ag gach ball chun dul isteach.

(iii) Scríobh cothromóid in x chun an fhaisnéis thuas a léiriú.

(iv) ✍ Réitigh an chothromóid sin chun líon na mball sa chlub a fháil.

5. (a) ✍ Graf ar an uimhirlíne réiteachthacar

$$-9 \leq 2x - 5 < 7, \quad x \in \mathbf{Z}.$$

(b) Idir boinn 20 cent agus 50 cent, tá €25 ag Máire. Tá 104 bonn ar fad aici.

(i) ✍ Ag glacadh le x mar líon na mbonn 20 cent agus le y mar líon na mbonn 50 cent, scríobh síos dhá chothromóid in x agus y chun an fhaisnéis sin a léiriú.

(ii) ✍ Réitigh na cothromóidí chun an líon de gach bonn éagsúil atá ag Máire a fháil amach.

(c) Bíodh f mar an feidhm $f: x \rightarrow x^2 + bx + c$, $x \in \mathbf{R}$ agus $b, c \in \mathbf{Z}$.

Líonn na pointí (2, -6) agus (0, 6) ar an ngraf de f .

(i) ✍ Faigh an luach ar b agus an luach ar c .

(ii) ✍ Réaduimhir dheimhneach í k agus pointe ar an ngraf is ea $(k, -k)$.
Faigh an dá luach fhéideartha ar k .

6. Tá tomhas 14 m in imlíne dhronuilleoige. Tá x m leitheadh na dronuilleoige.

(a) ✎ Scríobh slonn in x le haghaidh fad na dronuilleoige.

(b) (i) ✎ Taispeáin gurb é $7x - x^2$ achar na dronuilleoige i m^2 .

(ii) ✎ Bíodh f an fheidhm $f: x \rightarrow 7x - x^2$.

Línigh graf na feidhme f le haghaidh $0 \leq x \leq 7$, $x \in \mathbf{R}$.

(c) Bain úsáid as do ghraf i bpáirt (b) chun meastachán a dhéanamh ar:

(i) ✎ achar na dronuilleoige nuair is é 1.5 m an leithead

(ii) ✎ an t-uasluach féideartha ar achar na dronuilleoige

(iii) ✎ an dá luach fhéideartha ar leithead na dronuilleoige nuair is 4 m^2 an t-achar.